

Inclusie agenda Reusel-De Mierden 2024-2028

Inhoudsopgave

Inleiding:	3
1. Terugblik uitvoeringsplan Iedereen doet mee!	4
1.1 Wettelijke kaders	4
1.2 Beschrijving proces nieuwe inclusie agenda	4
1.3 Speerpunten en terugblik op het uitvoeringsplan Iedereen doet mee!.....	5
2. Opstellen nieuw uitvoeringsplan	7
2.1 Inclusie agenda.....	7
2.2 Analyse huidige situatie	7
2.3 Thema's voor nieuwe inclusie agenda Reusel-De Mierden	8
3. Inclusie agenda Reusel-De Mierden 2024-2028	9
4. Kosten.....	12
Bijlage 1 Speerpunten uitvoeringsplan 2017 en 2020:.....	13

Inleiding:

Voor jullie ligt het nieuwe uitvoeringsplan Iedereen doet mee! We geven daarmee aan dat we een inclusieve gemeente willen zijn. Inclusiviteit betekent volgens het Algemeen Nederlands Woordenboek een toestand waarbij niet wordt uitgesloten. Wij vinden dat iedereen erbij hoort, iedereen ertoe doet en iedereen mee moet kunnen doen naar eigen wens en vermogen. Het maakt niet uit wat je leeftijd, culturele achtergrond, inkomen, gender, geaardheid, talenten of beperkingen zijn. In een inclusieve samenleving komt iedereen tot zijn recht. Iedereen mag er zijn en hoort erbij. Iedereen levert met zijn talenten naar eigen wens en vermogen een bijdrage aan de samenleving.

Gemeente Reusel-De Mierden is een gemeente met een goed woon- en leefklimaat. In veel van de kernen is sprake van een hechte gemeenschap. De mensen voelen zich betrokken bij elkaar. Inwoners dragen met allerlei initiatieven actief bij aan een verbonden gemeenschap. Daar zijn we trots op. Toch is het voor sommige mensen een uitdaging om volwaardig mee te kunnen doen. Bijvoorbeeld door een beperking, hun leeftijd, etnische herkomst, seksuele oriëntatie of genderidentiteit. Ook armoede, laaggeletterdheid of beperkte digitale vaardigheden kunnen het mensen lastig maken om zelfstandig mee te doen.

Sommige zaken zijn zo vanzelfsprekend, denk bijvoorbeeld aan een invalidenparkeerplaats. Dat zien we niet meer als iets bijzonders, maar toch is dit essentieel voor sommige mensen om hen mee te laten doen aan de maatschappij.

Dat iedereen mee kan doen, geeft goed aan waar we naartoe willen en wat we willen bereiken. Dit is ons hoofddoel als het gaat om inclusie. Om deze ambitie waar te maken gaan we aan de slag, omdat een inclusieve samenleving in stand houden en versterken vraagt om investeren en actie. We kunnen dit niet alleen. Het is niet alleen een opgave voor de landelijke overheid en voor ons als gemeente, maar ook voor bedrijven, maatschappelijke instellingen, ondernemers en inwoners. Eigenlijk voor iedereen die hieraan wil bijdragen.

In onze gemeente staat 'Samen Doen' centraal. Samen met inwoners, organisaties en partijen bepalen wat er moet gebeuren om de leefbaarheid te verbeteren. Samen zorgen we voor een inclusieve samenleving!

1. Terugblik uitvoeringsplan Iedereen doet mee!

In juni 2017 stelden we het uitvoeringsplan Iedereen doet mee! op. In 2020 is dit plan geëvalueerd en is besloten verder in te zetten op de speerpunten die we in 2017 hadden geformuleerd. Nu in 2024 blikken we terug op het uitvoeringsplan. We hebben gekeken of de speerpunten uit het uitvoeringsplan van 2017 nog relevant zijn voor een nieuw beleid rondom inclusiviteit voor gemeente Reusel-De Mierden.

De speerpunten gaven ons richting. Uitgevoerde activiteiten zijn bijgehouden maar niet alles is te meten. De belangrijkste indicatie is de beleving van mensen. Daarom is in gesprek (blijven) gaan met diverse inwoners en onze partners belangrijk om te kijken of we op de goede weg zitten.

In dit hoofdstuk bekijken we of de wettelijke kaders nog steeds actueel zijn, beschrijven we het doorgelopen proces, blikken we terug op de speerpunten die in het uitvoeringsplan staan beschreven en benoemen we kort de belangrijkste actiepunten die zijn ondernomen.

1.1 Wettelijke kaders

In juli 2016 heeft Nederland het VN-Verdrag rechten voor mensen met een handicap (verder: VN-Verdrag) geratificeerd (bekrachtigd). Met de ratificatie van dit VN-Verdrag is aan de Jeugdwet, WMO en Participatiewet de verplichting toegevoegd om in een periodiek plan (Lokale Inclusie Agenda) op te nemen hoe de gemeente uitvoering geeft aan het verdrag. Het 'Amendement Van der Staaij en Bergkamp' geeft aan dat het de voorkeur heeft dat deze periodieke plannen worden samengevoegd tot één integraal plan voor het hele sociaal domein. Tegelijkertijd stelt het Besluit Toegankelijkheid dat alle sectoren, dus ook de overheid, een actieplan moeten maken waarin zij aangeven hoe zij werken aan het langzaam steeds meer toegankelijk zijn, dus ook buiten het sociaal domein.

Het VN-Verdrag heeft als doel dat de wereld toegankelijk en inclusief wordt voor iedereen. De samenleving moet ervoor zorgen dat de achterstanden die mensen met een beperking ervaren om volwaardig mee te kunnen doen, worden weggenomen. De wettelijke kaders zijn in de afgelopen jaren niet veranderd maar het belang van inclusie wordt wel overal steeds duidelijker. Erbij horen en meedoen heeft een positief effect op de kwaliteit van het leven en de gezondheid van mensen.

In het nieuwe plan hebben we rekening gehouden met het VN-verdrag. We hebben een periodiek plan opgesteld waarin duidelijk wordt welke acties we gaan ondernemen om te komen tot een toegankelijker en inclusievere gemeente.

1.2 Beschrijving proces nieuwe inclusie agenda

Het uitgangspunt was en is dat er geen dikke beleidsplannen worden geschreven. We werken daarom met een praktisch uitvoeringsplan.

Om tot dit nieuwe plan te komen zijn we op verschillende manieren aan informatie gekomen. Er is een dossieronderzoek gedaan maar de meeste informatie is verkregen door in gesprek te gaan met verschillende partijen. Er is zowel vooraf als na het opstellen van het plan met verschillende partners/inwoners gesproken. Er is o.a. gesproken met collega's van het team maatschappelijke ontwikkeling, team communicatie, Loket van A tot Z, collega's van ruimtelijke ordening en ruimtelijk beheer. Er is ook gesproken en gemaïld met beleidsmedewerkers van de andere Kempengemeenten en met VTH.

Daarnaast zijn er veel gesprekken en mailverkeer geweest met (keten)partners. Hierbij kun je denken aan het Digitaalhuis, Uniek Sporten, Cordaad (jeugdcoach), MEE, COC Eindhoven, Inclusionlab en college voor de rechten van de mens. Ook is er gesproken met verschillende inwoners van onze gemeente. Deze inwoners zijn actief benaderd. De inwoners zijn o.a. bevraagd tijdens het maandelijkse Oogcafe en via het GHP (gehandicaptenplatform). Dit leverde inzichten en inspiratie op. Het doel hiervan was, is dat dit stuk moet leven maar vooral breed gedragen wordt. Het moet geen verplichting zijn, maar een stuk dat inspireert en om te komen tot ons gezamenlijk doen: Iedereen kan meedoen! Signalen die we ontvangen hebben gingen over het opstellen van nieuwe initiatieven waarbij inwoners niet altijd mogen meedenken. We kregen signalen dat we vooral bezig zijn voor mensen met een beperking, maar dat meerdere groepen mensen niet altijd mee kunnen doen in onze samenleving. Ook werd aangegeven dat het soms lang duurt voordat klachten opgelost worden, waardoor men zich afvraagt of de ambtelijke organisatie beseft hoe belangrijk toegankelijkheid is. Verschillende keren werd aangegeven dat men het belangrijk vindt om dingen samen te doen met de gemeente. Men wil actief meedenken maar ook uitvoeren. Er is behoefte vanuit de inwoners en sommige partners om elkaar te ontmoeten en samen te werken.

We zijn daarom gekomen tot 3 thema's namelijk: Samen doen, bewustwording en toegankelijkheid.

1.3 Speerpunten en terugblik op het uitvoeringsplan Iedereen doet mee!

Een inclusief beleid is een thema wat niet alleen speelt binnen het team maatschappelijke ontwikkeling maar binnen alle teams. Het vraagt van alle teams dat er bij nieuw beleid, gemeentebreed, rekening wordt gehouden met inclusie. We hebben de afgelopen jaren erg mooie resultaten bereikt ondanks dat corona voor iedereen een enorme impact had. Een vreemde periode voor iedereen. Door de lockdowns zijn activiteiten die gepland stonden niet doorgestaan.

Hieronder volgen in het kort de speerpunten die beschreven stonden in het uitvoeringsplan van 2017 en in de evaluatie van 2020. Er staat daarnaast een korte terugblik per speerpunt. In bijlage 1 staan de speerpunten uitgebreid beschreven zoals verwoord in het uitvoeringsplan Iedereen doet mee!

Speerpunt 1: Bewustwording en acceptatie vergroten:

- Wat: bewustwording van het feit dat mensen met een beperking gelijkwaardig aan de samenleving deel kunnen nemen en dat de gemeente hierin een rol heeft. In het verlengde hiervan is het accepteren van mensen met een beperking als normale burgers belangrijk. Ze vormen geen uitzondering. Belangrijk hierbij is de communicatie vanuit de gemeente in woord en gebaar. Daaruit dient bewustwording en acceptatie te spreken.

Terugblik:

- Via intranet wordt/werd regelmatig informatie geplaatst over mensen met een beperking. Voorbeelden hiervan zijn cartoons, voorbeelden of informatie over diverse beperkingen.
- Via d'n Uitkijk en onze social media kanalen wordt regelmatig aandacht gevraagd voor mensen met een beperking. We geven aan wanneer er bepaalde activiteiten worden georganiseerd.
- Het Oogcafé heeft in het najaar van 2023 een bijeenkomst voor raadsleden, het college en andere medewerkers van de gemeente georganiseerd. Tijdens deze bijeenkomst was het mogelijk om te fietsen op een tandem en te ervaren hoe is om te wandelen met een visuele beperking.

Speerpunt 2: Zorgen voor toegankelijke overheidsinformatie:

- Wat: informatie vanuit de gemeente is begrijpelijk en bruikbaar. De gemeente communiceert in eenvoudige en begrijpelijke taal. Ook is er gesproken informatie beschikbaar.

Terugblik:

- Er is een voorleesfunctie op onze website geplaatst. Er is ook de mogelijkheid om het contrast op onze website te verhogen en de tekst te vergroten. De website is zo opgebouwd dat het goed gelezen kan worden door screenreaders (dit gebruiken mensen met een visuele beperking). Als er audio of video wordt geplaatst, wordt er ook altijd een tekstversie geplaatst.
- Medewerkers die brieven schrijven aan inwoners, hebben allemaal een cursus Helder Schrijven gevolgd, zodat brieven die verstuurd worden in begrijpelijke taal worden opgesteld.

Speerpunt 3: Ervaringsdeskundigen betrekken bij uitvoeringsplannen en bij communicatie

- Wat: bij de op te stellen beleidsplannen en uitvoeringsplannen en in communicatie vanuit de gemeente richting haar inwoners betrekken van de ervaringsdeskundigen (mensen met een beperking en belangenorganisaties).

Terugblik:

- Bij het opstellen van beleidsplannen en uitvoeringsplannen wordt steeds vaker gebruik gemaakt van ervaringsdeskundigen zoals het GHP, het Oogcafé en werkgroep Zorg en Welzijn. We lichten daarnaast het gelopen participatietraject steeds vaker toe in college- en raadsvoorstellen zodat duidelijk is wie we erbij betrokken hebben.

Speerpunt 4: Fysieke toegankelijkheid in kaart brengen

- Wat: in kaart brengen waar knelpunten liggen in het kader van de fysieke toegankelijkheid.

Terugblik:

- We zijn gebruik gaan maken van de app BuitenBeter. Inwoners kunnen via deze app meldingen doorgeven van overlast. Tevens kunnen de inwoners aangeven waar de fysieke toegankelijkheid niet in orde is binnen onze gemeente.

- Het GHP is/was bezig om in kaart te brengen welke deelnemers van het Snoeperke (een boekje met bonnen waar je bij diverse horecagelegenheden een klein hapje kunt eten) toegankelijk zijn voor mensen met een lichamelijke beperking en wijzen deze ondernemers hierop.
- Bij het bepalen van de inrichting van de Kei en het centrumplan zijn GHP en het Oogcafé een gesprekspartner.

Speerpunt 5: Signaleren van vragen

- Wat: zoeken naar een methode zodat vragen vanuit mensen met een beperking kenbaar worden en naar een oplossing gezocht kan worden. De centrale gedachte hierachter is dat er meer vragen en behoeften van mensen met een beperking gesignaleerd worden.

Terugblik:

- Binnen diverse werkgroepen (zoals bijvoorbeeld werkgroep zorg en welzijn en GHP) zijn medewerkers van onze gemeenten aanwezig zodat ze vragen vanuit de inwoners kunnen signaleren en bij de juiste afdeling kunnen neerleggen. De signalen variëren o.a. van het niet nakomen van afspraken die gemaakt zijn, signalen dat situaties niet toegankelijk zijn of dat partijen niet meegenomen worden om mee te denken bij nieuwe plannen.
- Bij het loket van A tot Z is voldoende kennis en kunde om tijdens contacten met inwoners vragen te signaleren die leven bij de inwoners. Ze zetten deze vragen eventueel door bij de betreffende afdeling.

Speerpunt 6: Meedoen in sport en cultuur

- Wat: ondersteunen van verenigingen die structureel of incidenteel initiatieven opstarten zodat kinderen of volwassenen met een beperking mee kunnen doen.

Terugblik:

- Door deelname aan Uniek Sporten kunnen mensen met een beperking geholpen worden aan passende en sport- en beweegactiviteiten. In 2023 zijn er Kempense breed 79 hulpvragen binnen gekomen en 64 matches gevonden tussen mensen met een beperking en een sportaanbieder of organisatie.
- De nieuwe toegankelijke atletiekbaan is geopend waar ook mensen met een fysieke of visuele beperking gebruik van kunnen maken. Er vinden wekelijks trainingen plaats voor mensen met een beperking en er is 2 keer een sportdag georganiseerd voor mensen met een beperking.
- Het Kempisch sport en beweegakkoord is getekend, wat o.a. inclusief sporten nastreeft. Het bestand aanbod voor inclusief sporten en bewegen is inzichtelijk gemaakt en Uniek Sporten heeft meer bekendheid gekregen in de Kempen

Andere **mooië voorbeelden** die vanuit of door bijdrage van de gemeente zijn ontstaan en die bijdragen aan inclusie zijn:

- Het Oogcafé is gestart in 2022. Maandelijks komen mensen met een visuele beperking en andere geïnteresseerden samen in het gemeentehuis. Zij ontmoeten elkaar en iedere maand is er een informatief thema dat centraal staat.
- Als gemeente hebben we sommige initiatieven die een inclusieve samenleving bevorderen een aanjaagsubsidie toegekend. Zoals bijvoorbeeld Wiezienie (aanschaf tandemfietsen, fietsen met mensen met visuele beperking).
- Er is een nieuw evenementenbeleid waarin inclusie een voorwaarde is om een vergunning te krijgen. Er staat in beschreven wat de verplichte voorwaarden zijn waaraan moet zijn voldaan om een vergunning te krijgen voor een evenement.
- Psysalon: Dit is in samenwerking met de wijkgez-zers, Lumens, MEE en Cordaad Welzijn. Het doel is om mensen met een psychische kwetsbaarheid maar ook hun naasten te ondersteunen. Tijdens een Psysalon wordt er ruimte gecreëerd voor ontmoeting met elkaar, hun naasten en andere geïnteresseerden. Iedere keer staat er een ander thema centraal.
- Werkgroep Mantelzorg en Dementie: Eens in de 3 maanden komen zij bij elkaar. Ze brengen 3 keer per jaar een nieuwsbrief uit en ze organiseren informatiebijeenkomsten. De werkgroep bestaat uit vrijwilligers, mantelzorgers en vertegenwoordigers van een aantal organisaties zoals Oktober, Zuidzorg, Buurtzorg, de Bibliotheek.
- Werkgroep Zorg en Welzijn: Zij verzorgen de huiskamers voor kwetsbare ouderen, brengen huisbezoeken bij ouderen en geven informatie over allerlei thema's die met gezondheid/welzijn te maken hebben. Zij worden soms geraadpleegd bij gerichte vragen over bepaalde onderwerpen of vraagstukken.
- De participatieregeling 18+ is vastgesteld. De Kempengemeenten vinden het belangrijk dat ook inwoners met een laag inkomen sociaal maatschappelijk kunnen blijven participeren. Met de Participatieregeling 18+ kun je een tegemoetkoming krijgen voor een aantal sociaal maatschappelijke participatiekosten. In 2024 is het bedrag verhoogd.

- Voor inburgeraars is het koffie uurtje voor moeders opgezet. Het doel hiervan is ontmoeten maar ook dat ze participeren in onze samenleving. Verschillende andere partijen sluiten ook aan om de moeders te informeren over de mogelijkheden binnen onze gemeente.
- In 2023 is er een ervaringsdeskundigen betrokken bij het zorg en veiligheidsoverleg.
- We zijn als gemeente betrokken bij het DigiTaalhuis wat in 2020 is gestart. Deskundige vrijwilligers helpen laaggeletterden met uiteenlopende vragen.

2. Opstellen nieuw uitvoeringsplan

In dit hoofdstuk staat de naam inclusie agenda, analyse huidige situatie en de thema's die daar voor onze gemeente bij horen centraal.

2.1 *Inclusie agenda*

Onze gemeente is geselecteerd door de VNG als koplopersgemeente. In 2018 is er een manifest Iedereen doet mee! opgesteld. Op 14 juni 2018 ondertekende de wethouder Sociaal Domein het manifest Iedereen doet mee! Inmiddels zijn er veel gemeenten bijgekomen die zich inzetten voor een inclusieve samenleving en werken met een inclusie agenda om dit te bereiken. In de meeste gemeenten wordt het uitvoeringsplan Inclusie agenda genoemd.

Om verwarring te voorkomen noemen we ons nieuwe uitvoeringsprogramma **Inclusie Agenda Reusel-De Mierden** in plaats van Uitvoeringsplan Iedereen doet mee!

2.2 *Analyse huidige situatie*

Door het uitvoeringsplan Iedereen doet mee! is al veel bereikt. We moeten ervoor zorgen dat dit geborgd en dus behouden blijft als gemeente.

Een thema dat in het vorige uitvoeringsplan de aandacht kreeg was bewustzijn. We hebben daar al goede stappen in gezet maar dit blijft door verschillende factoren (zoals b.v. personeelwisselingen) relevant. Een mooi resultaat zou volgens de betrokken inwoners zijn, dat iedereen bij het opstellen van beleid of plannen automatisch gaat nadenken over inclusie/toegankelijkheid. Zij zien ook graag dat inwoners nog vaker mee mogen denken bij het opstellen van nieuwe plannen/initiatieven. Ook om te voorkomen dat er aanpassingen gedaan moeten worden omdat iets bijvoorbeeld niet toegankelijk is.

Het VN-Verdrag heeft als doel dat de wereld toegankelijk en inclusief wordt voor iedereen. In een inclusieve samenleving kan iedereen meedoen en wordt niemand gediscrimineerd of uitgesloten. Wanneer het gaat over 'inclusie' wordt vaak een bredere groep bedoeld. Niet alleen de groep mensen met een beperking, maar ook andere groepen die om verschillende redenen worden uitgesloten van volwaardige deelname aan de samenleving. Denk hierbij aan leeftijd (b.v. ouderen), etnische herkomst, seksuele oriëntatie of genderidentiteit. Inclusie gaat over iedereen en niet specifiek over mensen met een beperking.

Binnen gemeente Reusel-De Mierden zijn al veel goede voorbeelden met betrekking tot een inclusieve samenleving voor mensen met een beperking, naar natuurlijk kan dit altijd beter. We gaan ons **ook** richten op een inclusieve samenleving voor **iedereen**, de bredere doelgroep. Het idee van de bredere doelgroep is ontstaan n.a.v. de vele gesprekken die voor aanvang hebben plaatsgevonden met inwoners en onze partners. Velen gaven aan dat de term "gehandicapten" de lading niet meer dekt. Er wonen in onze gemeente ook andere groepen mensen die niet tot de doelgroep gehandicapten horen en ook willen meedoen in onze samenleving. We kunnen hierbij denken aan b.v. vluchtelingen of dementerenden.

'Niets over ons, zonder ons' (samen doen) het motto van het VN Verdrag, staat centraal in onze aanpak. Veel inwoners vinden het belangrijk om mee te mogen denken. Daarnaast is "iedereen kan meedoen" en "uitgaan van eigen kracht" belangrijk voor ons als gemeente. We proberen als gemeente zoveel mogelijk te faciliteren, maar het uitgangspunt is dat we dit samen doen met de inwoners.

2.3 Thema's voor nieuwe inclusie agenda Reusel-De Mierden

Binnen onze gemeente staat inclusie al wat jaren op ons vizier. Er zijn een aantal thema's die nogmaals aandacht verdienen. Omdat de agenda zich op een bredere groep richt dan voorheen, zullen er ook nieuwe punten van toepassing zijn binnen de nieuwe inclusie agenda. Deze thema's zijn opgehaald na gesprekken met inwoners en een aantal partners die eerder beschreven staan in hoofdstuk 1 bij de beschrijving van het proces.

De thema's die we gaan verwerken in de inclusie agenda Reusel-De Mierden 2024-2028 zijn:

Samen doen:

Onze gemeente wil een vraaggerichte, faciliterende gemeentelijke organisatie zijn die onze inwoners ondersteunt, activeert en verbindt. We werken daarvoor samen met inwoners, ondernemers en organisaties aan de leefbaarheid en bloei van alle kernen. Onze visie is samen doen. Daarvoor is het nodig dat we o.a. samenwerken, ontmoeten en elkaar respecteren. Ook uit gesprekken met inwoners bleek dat dat voor inwoners belangrijk is in onze gemeente.

Bewustwording:

Medewerkers moeten zich bewust blijven van de groep mensen met een beperking maar er zal ook een bewustwording voor de brede doelgroep ontwikkeld moeten worden. Dit geldt ook voor de inwoners van onze gemeente. Bewustwording zal o.a. worden gecreëerd door voorlichting. Voorlichting zet mensen aan het denken en zorgt voor kennis. Door kennis kunnen vooroordelen en aannames voorkomen worden en het kan meer begrip geven. Inwoners en een aantal partners gaven aan dat sommige inwoners niet veel kennis hebben van b.v. andere culturen of genderidentiteit. Ze geven aan dat ze het belangrijk vinden om er meer van te weten te komen.

Toegankelijk:

Naast fysieke toegankelijkheid moet je hierbij ook denken aan digitale toegankelijkheid. We zijn hier als gemeente druk mee bezig. Er is al veel gedaan maar er liggen nog aandachtspunten. Tijdens het maken van nieuw beleid maar ook bij het ontwikkelen van nieuwe initiatieven (zoals bijvoorbeeld bij nieuwbouw) zullen we de toegankelijkheid altijd voor ogen moeten houden. Sommige inwoners gaven aan dat zij nog te vaak aan moeten geven dat iets niet toegankelijk is. Dit kan voorkomen worden door inwoners aan de voorkant mee te laten denken. Dit thema zal terug komen in de nieuwe inclusie agenda.

3. Inclusie agenda Reusel-De Mierden 2024-2028

De nieuwe inclusie agenda is o.a. in nauwe samenwerking met het GHP vastgesteld. Tijdens veel bijeenkomsten, is gesproken over de inhoud van de inclusie agenda en zijn een aantal doelen vastgesteld n.a.v. deze bijeenkomsten. Het GHP gaat bij de uitvoering van sommige doelen ook een rol spelen.

In dit hoofdstuk beschrijven we per thema de doelen/ambities voor de komende tijd en een kort overzicht in een tabel. Tevens bespreken we de kosten. In het voorjaar van 2024 vindt er een aftrap plaats in de organisatie, zodat we daarna met de doelen aan de gang kunnen gaan. In 2026 vindt er een tussentijdse evaluatie plaats.

1. Samen doen

1.1 De initiatieven binnen gemeente Reusel-De Mierden die betrekking hebben op inclusie blijven behouden:

Binnen onze gemeente zijn veel goede initiatieven die bijdragen aan inclusie. Deze zijn o.a. ontstaan door samenwerking met inwoners. Gemeente Reusel-De Mierden probeert deze initiatieven zo goed mogelijk te faciliteren. Faciliteren kan in de vorm van een subsidierelatie, actieve deelname van een medewerker in de werkgroep, samenwerking met welzijnsorganisaties in onze gemeente stimuleren en verbinden. Daarnaast zijn er veel initiatieven die ook inclusie bevorderen zoals Uniek sporten, Automaatje en de huiskamers. Deze initiatieven zijn voor iedereen waardevol en we zullen als gemeente en inwoners deze initiatieven ook in de toekomst moeten proberen te blijven behouden.

1.2 Betrekken expertise:

Bij nieuwe initiatieven en beleidsplannen werken we samen met de inwoners. We vragen hen om mee te denken, advies te geven en gebruiken hierbij de expertise van de inwoners. We zijn ook aan het kijken hoe we op een toegankelijke manier inwoners om hun mening kunnen vragen. We gebruiken hier 2024 voor om dit uit te werken.

1.3 Discriminatiebeleid:

We willen de aankomende periode (2024) zorgen dat er een nieuw meldpunt komt waar inwoners discriminatie kunnen melden. We gaan nadenken hoe we het kunnen borgen en er vindt overleg plaats met de andere Kempengemeenten over het nieuwe meldpunt. We willen als gemeente zichtbaarder maken dat wij discriminatie in onze gemeente niet tolereren.

1.4 Vrijwilligersbeleid:

In onze gemeente zijn veel initiatieven die kunnen bestaan door de inzet van vrijwilligers. Dit is voor iedereen erg waardevol en geeft wederom aan dat we het als gemeente samen doen. Door de inzet van vrijwilligers, kunnen meer mensen in onze gemeente meedoen wat de inclusie bevordert. In 2024 wordt er een uitvoeringsplan opgesteld.

Acties	Door wie	Tijdsplanning
1.1 Bestaande initiatieven behouden	Gehele ambtelijke organisatie	2024 en verder
1.2 Betrekken expertise bij beleidsplannen en nieuwe initiatieven	Medewerkers gemeente	2024 en verder
1.2 Mogelijkheid onderzoeken toegankelijke manier om mening inwoners te vragen	Team Maatschappelijke ontwikkeling	2024
1.3 Discriminatiebeleid borgen	Team Maatschappelijke ontwikkeling	2024 en 2025
1.3 Nieuw discriminatiemeldpunt inrichten	Team maatschappelijke ontwikkeling	2024
1.4 Uitvoeringsplan vrijwilligers opstellen	Team maatschappelijke ontwikkeling	2024

2. Bewustwording en voorlichting

2.1 Bewustwording binnen de organisatie:

Na het vaststellen van dit document zal er in het voorjaar van 2024 een bijeenkomst worden georganiseerd in samenwerking met het GHP. Daarin wordt de agenda op een ludieke wijze geïntroduceerd binnen onze organisatie. Ook wordt bij deze bijeenkomst de aftrap gemaakt om meer bewustwording van de brede doelgroep bij medewerkers te creëren.

Er zal op intranet regelmatig aandacht worden gevraagd voor de inclusie agenda en de brede doelgroep. Dit door informatieve en ludieke artikelen te delen. We doen dit doorlopend vanaf 2024.

Bij het vaststellen van beleidsplannen, collegevoorstellen en nieuwe initiatieven zal door het college expliciet de aandacht worden gevraagd welke inwoners en relevante partners er gevraagd zijn mee te denken en zal dit beschreven moeten worden in de collegevoorstellen en raadsvoorstellen.

2.2 Bewustwording bij inwoners:

We gaan op diverse kanalen (social media, d'n Uitkijk, site van gemeente Reusel-De Mierden) informatieve artikelen delen die betrekking hebben op inclusie.

We zullen tijdens themabijeenkomsten zoals bijvoorbeeld Psysalon aandacht vragen voor de brede doelgroep. We starten in 2024 door in gesprek te gaan met de dorpsraden en KBO's. Zij vertegenwoordigen en spreken veel inwoners. Dit zouden we tevens kunnen gebruiken om signalen op te halen over wat er leeft met betrekking tot inclusie in de kernen.

2.3 Bewustwording bij kinderen:

Het GHP wil op de basisscholen voorlichting gaan geven over diverse beperkingen en met de kinderen een ervaringsroute afleggen, zodat kinderen al op jonge leeftijd kennis krijgen van mensen met een beperking en wat het betekent om een beperking te hebben. In 2024 wordt gekeken of er vanuit onderwijs behoefte hiervoor is, wordt dit uitgewerkt en zouden ze kunnen starten in het najaar van 2024.

2.4 Werkgroep Inclusie:

Het GHP gaat een nieuwe naam en doel krijgen. De werkgroep zal de naam **werkgroep inclusie: iedereen doet mee!** krijgen. Door de verandering van de naam willen we in de werkgroep niet alleen aandacht vragen voor mensen met een beperking maar zal inclusie het hoofdthema gaan worden. Er zullen daardoor ook andere inwoners deel kunnen nemen aan deze werkgroep zodat het een inclusieve werkgroep is. In het voorjaar 2024 gaan we samen met de werkgroep overleggen hoe we dit vorm gaan geven, hoe we de werkgroep uit kunnen gaan breiden en bepalen we de doelen voor 2024.

Acties	Door wie	Tijdsplanning
2.1 Bewustwording binnen de organisatie door aftrap Inclusie Agenda	Team Maatschappelijke ontwikkeling, GHP en ambtenaren	Medio mei/juni 2024
2.1 Bewustwording binnen organisatie door plaatsing artikelen op intranet	Team Maatschappelijke ontwikkeling	Doorlopend
2.1 Bewustwording binnen organisatie door beschrijven wie er mee hebben gedacht bij nieuwe plannen	Gehele ambtelijke organisatie	Doorlopend
2.2 Bewustwording bij inwoners door plaatsing informatie inclusie op diverse kanalen	Team Maatschappelijke ontwikkeling en Communicatie	Doorlopend
2.2 Bewustwording bij inwoners door bij themabijeenkomsten aandacht vragen voor brede doelgroep	Team Maatschappelijke ontwikkeling en partners zoals psysalon	Doorlopend
2.2 Bewustwording bij inwoners door ophalen wat er leeft in kernen door in gesprek te gaan met dorpsraden	Team Maatschappelijke ontwikkeling	Doorlopend
2.3 Bewustwording bij kinderen door behoefte voorlichting te peilen op scholen	GHP	2024
2.4 GHP krijgt nieuwe naam en nieuwe doelen	Team Maatschappelijke ontwikkeling en GHP	Vanaf voorjaar 2024

3. Toegankelijk

- 3.1 Bekendheid loket van A tot Z:** Het loket is voor veel inwoners een loket om antwoorden te krijgen of vragen die betrekking hebben op wonen, welzijn, zorg en inkomens ondersteuning. Het loket gaat zich de komende periode inzetten om nog meer naamsbekendheid te krijgen. Daardoor wordt de drempel voor inwoners lager om hen te benaderen. Dit gaan ze doen door zowel digitaal en fysiek meer aandacht te vragen voor het loket. De afdeling communicatie gaat hen hierbij helpen.
- 3.2 Digitale toegankelijkheid:** Binnen de gemeente zijn we druk bezig met digitale toegankelijkheid. De website van de gemeente maar ook de websites waaraan wij als gemeente een financiële bijdrage leveren, voldoen nu meer aan de landelijke eisen omtrent toegankelijkheid. Er is een plan opgesteld om binnen de ambtelijke organisatie een hulplijn te creëren. Door de samenwerking met een beleidsmedewerker inclusie, de webmaster en ervaringsdeskundigen wordt kennis en bewustzijn op het gebied van inclusie en toegankelijkheid verspreid in de organisatie en haar processen. Zo blijven we samenwerken aan inclusieve en toegankelijke dienstverlening voor iedereen.
- 3.3 Toegankelijke gebouwen/samenleving:** In samenspraak met o.a. de werkgroep Inclusie: Iedereen doet mee! en andere betrokken inwoners bekijken we waar de toegankelijkheid nog beter kan en of de gemeente hierin een rol kan/moet spelen. Doel bij dit alles is om de samenleving bewust te laten worden dat ook zij verantwoordelijkheid moet dragen aan een inclusieve samenleving. Na de inventarisatie wordt samen met de nieuwe werkgroep inclusie: Iedereen doet mee! gekeken hoe en of we ondernemers hiervan op de hoogte kunnen brengen.
- 3.4 Inclusief wonen:** Naar aanleiding van de nieuwe woonzorgvisie wordt een uitvoeringsplan voor de Kempengemeenten vastgesteld in 2024. In het uitvoeringsplan wordt aandacht besteed aan kwetsbare doelgroepen met een zorgvraag. Dit plan zorgt ervoor dat bij nieuwe woon-initiatieven rekening wordt gehouden met de verschillende doelgroepen. Het geeft ook aan hoe belangrijk wij het als gemeente vinden dat er voor iedereen een plek is.
- 3.5 Toegankelijke speelvoorzieningen:** Het uitvoeringsplan speelvoorzieningen is opgesteld en vastgesteld. Daarin is ook de noodzaak van toegankelijke speelvoorzieningen beschreven en waar we als gemeente de komende tijd aan gaan werken om dit te realiseren.
- 3.6 LHBTI:** In 2024 worden contacten met COC (belangenvereniging voor lesbische, homoseksuele, biseksuele, transgender en intersekse personen in Nederland) geïntensiveerd om te onderzoeken waar bij deze groep inwoners behoeftes liggen binnen onze gemeente.

Acties	Door wie	Tijdsplanning
3.1 Naamsbekendheid loket van A tot Z vergroten door fysiek en digitaal meer aandacht te vragen	Loket van A tot Z en Team communicatie	Doorlopend vanaf 2024
3.2 Digitale toegankelijkheid vergroten	Team communicatie	Doorlopend
3.2 (digitale) Toegankelijkheid vergroten door inrichten hulplijn	Webmaster, Team Maatschappelijke ontwikkeling en ervaringsdeskundigen binnen ambtelijke organisatie	Vanaf begin 2024
3.3 Toegankelijke gebouwen en samenleving door samen met inwoners te kijken waar dit beter kan	Team Maatschappelijke ontwikkeling, GHP en betrokken inwoners	Doorlopend
3.4 Inclusief wonen door uitvoeringsplan Woonzorgvisie vast te stellen	Team Maatschappelijke ontwikkeling, Ruimtelijke ordening en B&W	2024
3.5 Toegankelijke speelvoorzieningen door uitvoeringsplan	Team Maatschappelijke ontwikkeling	Medio voorjaar 2024 en verder
3.6 Contacten COC intensiveren om te onderzoeken behoeften LHBTI in onze gemeente	Team Maatschappelijke ontwikkeling	Najaar 2024

Bovenstaande doelen zijn niet statisch. We weten niet wat we gaandeweg tegenkomen of waar nog behoefte ligt bij betrokkenen. We moeten mee kunnen bewegen met de behoeften vanuit de samenleving maar ook met de toekomst. Het belangrijkste is, dat we een inclusieve gemeente zijn en blijven, waar iedereen mee kan doen en niemand gediscrimineerd of uitgesloten wordt. Dit gaan we samen doen!

4. Kosten

Er is eenmalig een bedrag in de begroting beschikbaar gesteld van €8500,-. Dit bedrag zal o.a gebruikt gaan worden voor de masterclasses die we voor medewerkers gaan organiseren met Inclusionlab en de werkgroep inclusie: Iedereen doet mee! (voorheen GHP)

We hebben daarnaast in de begroting al veel structurele kosten geborgd. Verwacht wordt dat de kosten, naast indexering, niet zullen gaan toenemen.

Bijlage 1 Speerpunten uitvoeringsplan 2017 en 2020:

Speerpunt 1: Bewustwording en acceptatie vergroten:

- **Wat:** bewustwording van het feit dat mensen met een beperking gelijkwaardig aan de samenleving deel kunnen nemen en dat de gemeente hierin een rol heeft. In het verlengde hiervan is het accepteren van mensen met een beperking als normale burgers belangrijk. Ze vormen geen uitzondering. Belangrijk hierbij is de communicatie vanuit de gemeente in woord en gebaar. Daaruit dient bewustwording en acceptatie te spreken.
- **Wie:** dit geldt voor de gehele gemeentelijke organisatie, maar dient afgestemd te worden met de afdeling communicatie en de ervaringsdeskundigen zelf.
- **Hoe:**
 - o Start met interne communicatie. Via Intranet wordt informatie geplaatst zoals cartoons, filmpjes, voorbeelden en informatie. Ook wordt een medewerkersbijeenkomst benut om uitleg te geven over Iedereen doet mee.
 - o Externe communicatie, bijvoorbeeld in d'n Uitkijk of in een specifieke bijlage/ folder. Mooie voorbeelden en interviews (storytelling) worden gebruikt om positief te communiceren over Iedereen doet mee.
- **Wanneer:** 2017 de basis leggen en vanaf 2018 verdere invulling en structurele aandacht.

Speerpunt 2: Zorgen voor toegankelijke overheidsinformatie:

- **Wat:** informatie vanuit de gemeente is begrijpelijk en bruikbaar. De gemeente communiceert in eenvoudige en begrijpelijke taal. Ook is er gesproken informatie beschikbaar.
- **Wie:** voor iedereen maar speciaal ook voor laaggeletterden en mensen met een verstandelijke of zintuiglijke beperking.
- **Hoe:**
 - o mensen met een beperking (ervaringsdeskundigen) worden betrokken bij het opstellen van brieven, website of andere communicatievormen die de gemeente als boodschapper verspreid. Bijvoorbeeld door een leesgroep op te richten.
 - o Er wordt onderzocht of een voorleesfunctie op de website van de gemeente geplaatst kan worden;
- **Wanneer:** 2017 starten

Speerpunt 3: Ervaringsdeskundigen betrekken bij uitvoeringsplannen en bij communicatie

- **Wat:** bij de op te stellen beleidsplannen en uitvoeringsplannen en in communicatie vanuit de gemeente richting haar inwoners betrekken van de ervaringsdeskundigen (mensen met een beperking en belangenorganisaties).
- **Wie:** voor de uitvoeringsplannen geldt dit gemeentebreed.
- **Hoe:** via het gehandicaptenplatform (GHP) en via andere organisaties worden ervaringsdeskundigen uitgenodigd om deel te nemen. Wij zoeken de mensen ook zelf op en gaan in gesprek.
- **Wanneer:** betrekken bij uitvoeringsplannen is structureel. Dit zal wel pas echt vorm krijgen nadat er intern gecommuniceerd is over inclusief beleid.

Speerpunt 4: Fysieke toegankelijkheid in kaart brengen

- **Wat:** in kaart brengen waar knelpunten liggen in het kader van de fysieke toegankelijkheid.
- **Hoe:**
 - o Er wordt een inventarisatie van obstakels (gebouwen, openbare ruimte, voetpaden) gemaakt.
 - o Met ondernemers (o.a. horeca en detailhandel) wordt in gesprek gegaan over toegankelijkheid.
- **Wie:** gemeente in samenwerking met ervaringsdeskundigen en eventueel met een externe organisatie die hier expertise in heeft.
- **Wanneer:** start van de inventarisatie in 2017. Vervolgstappen vanaf 2018 en verder.

Speerpunt 5: Signaleren van vragen

- **Wat:** zoeken naar een methode zodat vragen vanuit mensen met een beperking kenbaar worden en naar een oplossing gezocht kan worden. De centrale gedachte hierachter is dat er meer vragen en behoeften van mensen met een beperking gesignaleerd worden.
 - **Hoe:** ook 'ongestelde en onbekende' vragen in kaart worden gebracht en actie op wordt ondernomen.
 - **Wie:** de werkgroep inclusieve samenleving samen met de gemeente.
- Wanneer: in 2017 wordt dit onderwerp met de werkgroep verder opgepakt.

Speerpunt 6: Meedoen in sport en cultuur

- Wat: ondersteunen van verenigingen die structureel of incidenteel initiatieven opstarten zodat kinderen of volwassenen met een beperking mee kunnen doen.
- Wie: gemeente, organisaties (bijv. MEE)
- Hoe: de gemeente ondersteunt verenigingen die initiatieven op dit terrein hebben. In eerste instantie wordt ondersteuning geboden aan Avanti-Turnivo en AVR '69, daarna mogelijk aan andere verenigingen op het terrein van sport en cultuur.

Wanneer: 2017 en verder.

**MISSCHIEN
MOETEN WE DE BOOT
JUIST WAT
GROTER MAKEN
ZODAT ER
MINDER MENSEN
BUITEN VALLEN**

Loesje

Postbus 1045
6801 BA Arnhem
www.loesje.nl

